

GRADUL II- EDUCATOARE

METODICA PREDĂRII ACTIVITĂȚILOR DE EDUCARE A LIMBAJULUI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Obiective specifice:

1. să identifice și să definească mijloace și procedee adecvate vârstei preșcolare de realizare a obiectivelor programei de educarea limbajului;
2. să ilustreze soluții noi și variate de rezolvare a problemelor apărute în procesul didactic și să le argumenteze din punct de vedere psiho-pedagogic;
3. să elaboreze proiecte didactice eficiente și coerente pentru activitățile de educarea limbajului desfășurate în învățământul preșcolar.

Itemi:

- 1.1. corelarea mijloacelor și procedeele de lucru cu preșcolarii cu obiectivele programei de educare a limbajului;
- 1.2. explicarea unor mijloace și procedee de educare a limbajului la vârsta preșcolară.

selectarea soluției optime de rezolvare a situațiilor didactice apărute în procesul de predare-învățare-evaluare a cunoștințelor din domeniul limbajului pentru o grupă de vârstă;

- 2.1. utilizarea cunoștințelor de metodica a educării limbajului la preșcolari în contexte variate;
- 2.2. crearea unor situații de învățare integrată a cunoștințelor de limbaj în alte categorii de activități prezente în planul de învățământ pentru învățământul preșcolar.
- 3.1. elaborarea unor obiective operaționale clare și coerente în concordanță cu obiectivele de referință ale programei de educare a limbajului și cu specificul grupei de vârstă la care se face referirea;
- 3.2. proiectarea evenimentelor didactice în acord cu tipul de activitate; aprecierea corectă a strategiilor de predare-învățare-evaluare pentru tipul de activitate și grupa de vârstă alese.

Conținuturi:

1. Obiectul și importanța studierii metodicii educării limbajului la preșcolari.
2. Rolul limbajului în dezvoltarea generală a copiilor preșcolari.
3. Particularitățile procesului de cunoaștere și ale dezvoltării limbajului la vârsta preșcolară.
4. Obiectivele cadru, obiectivele de referință și exemplele de comportamente propuse de programa pentru educarea limbajului la preșcolari.
5. Mijloacele și procedeele folosite în activitățile de educare a limbajului la preșcolari.
6. Activități comune, pe grupuri mici și individuale de educare a limbajului la vârsta preșcolară (importanța, specific, organizare, conducere și desfășurare):

- Lectura după imagini;
- Convorbirea;
- Povestirea
- Jocul didactic
- Memorizarea

7. Rolul educatoarei în educarea limbajului la preșcolari (specific, metode și mijloace pentru prevenirea și înlăturarea greșelilor fonetice, gramaticale și de sens).

8. Notarea sistematică a observațiilor educatoarei asupra evoluției limbajului copilului preșcolar.

9. Pregătirea educatoarei pentru activitățile de educare a limbajului.

10. Organizarea spațiului clasei pentru stimularea comunicării și a evoluției copilului preșcolar în planul limbajului.

11. Aspecte ale educării limbajului la vârsta preșcolară în vederea pregătirii copilului pentru etapa de scris-citit din clasa I.

12. Criterii de selectare a textelor literare.

13. Calitățile întrebărilor.

14. Proiectarea didactică a activităților în învățământul preșcolar.

15. Managementul grupei.

16. Evaluarea în învățământul preșcolar.

17.

BIBLIOGRAFIE

1. Dumitrana, Magdalena - *"Educarea limbajului in invatamantul preșcolar"* vol.I Comunicarea orală, Editura Compania, București, 1999
2. Kolombus, E.S. - *"It is tomorrow yet?"* - tradusa în limba română cu titlul *"Didactica preșcolară"* de Magdalena Dumitrana, Editura V&I Integral, București, 1998
3. Mitu, Florica - *"Metodica activităților de educare a limbajului"*, Editura Pro Humanitas, București, 2000
4. Preda, Viorica - *"Copilul și grădinița"* Urgența 2000: pariul limbajului și al comunicării, Editura Compania, București, 1999
5. Varzari, Elena; Taiban, Măria; Manasia V. - *"Metodica cunoașterii mediului inconjurator și a dezvoltării vorbirii în grădinița de copii"* (Manual pentru liceele pedagogice de educatoare), E.D.P., București, 1967
6. Wallon, H. - *"Evoluția psihologică a copilului"*, E.D.P., București, 1978

LITERATURA PENTRU COPII

Obiective specifice:

1. să aplice normele limbii literare în orice activitate de comunicare;
2. să cunoască valorile literaturii române în vederea transmiterii acestora în procesul didactic;
3. să creeze situații de învățare pentru copiii preșcolari, pornind de la textul literar.

Itemii:

- 1.1 . redactarea unei lucrări în care să se aplice normele limbii literare;
 - 1.2. elaborarea unui eseu, a unei povestiri, a unei caracterizări de personaj având ca punct de plecare un text dat.
 - 2.1 . încadrarea textului dat în genul (specia) căruia îi aparține;
 - 2.2. stabilirea locului textului dat în structura compozițională a operei din care face parte;
 - 2.3. extragerea și analiza, identificarea și operaționalizarea noțiunilor de teorie literară specifice textului;
 - 2.4. relevarea căilor și mijloacelor adecvate de apropiere a copilului de textul literar.
-
- 3.1. manifestarea creativității și originalității prin folosirea textului literar în activitățile cu copiii;
 - 3.2. relevarea unor cai și mijloace de stimulare a creativității copiilor, plecând de la modelele oferite de operele literare cunoscute de aceștia;
 - 3.3. recunoașterea unor probleme de limbă și adaptarea acestora la nivelul de înțelegere al copiilor preșcolari, în vederea formării la aceștia a unei exprimări corecte.

Conținuturi:

I. NOȚIUNI GENERALE:

- Conceptul de literatură pentru copii.
- Sfera literaturii pentru copii.
- Genuri și specii literare accesibile copiilor de vârstă preșcolară.
- Valoarea instructiv-educativă a literaturii pentru copii.
- Accesibilizarea operelor.

II. GENUL LIRIC

II. 1 - Lirica populară

Proverbe, zicători, ghicitori

Folclorul copiilor (cântece formulă, recitative, numărători)

II.2 - Lirica cultă

- Vasile Alecsandri - "*Pentru tine, Primăvară*", "*Miezul iernei*"
- Tudor Arghezi - "*Testament*", "*Zdreanță*", "*Tâlharul pedepsit*"
- George Cosbuc - "*Iarna pe uliță*", "*La oglindă*"
- Mihai Eminescu - "*Revedere*", "*Dorința*"
- Elena Farago - "*Gândăcelul*", "*Cățelușul șchiop*"
- Octavian Goga - "*Noi*", "*Dăscălița*"
- Nichita Stănescu - "*Cântec*"
- George Topârceanu - "*Rapsodii de toamnă*", "*Balada unui greier mic*"

III. GENUL EPIC

- Vasile Alecsandri - "*Legenda rândunicăi*", "*Legenda ciocârliei*"
- Hans Christian Andersen - "*Lebedele*", "*Cenușăreasa*"

- Ion Creangă - *"Amintiri din copilărie"*, *" Povestea lui Harap Alb"*, *"Fata babei și fata moșneagului"*, *"Capra cu trei iezi"*
- Ion Luca Caragiale - *"Vizita"*, *"Dl.Goe"*, *"Un pedagog de școală nouă"*
- Petre Dulfu - *"Isprăvile lui Păcală"*
- Mihai Eminescu - *"Fat Frumos din lacrimă"*
- Emil Gârleanu - *"Căprioara"*
- Călin Gruia - *"Condeiele lui Vodă"*, *"Legenda Florii Soarelui"*, *"Ciubotelele ogarului"*
- Frații Grimm - *"Cenușăreasa"*, *"Albă-ca-Zapada"*
- Petre Ispirescu - *"Tinerețe fără bătrânețe și viață fără de moarte"*, *"Sarea în bucate"*
- Charles Perrault - *"Scufița Roșie"*
- Ion Slavici - *"Florița din codru"*
- Mihail Sadoveanu - *"Dumbrava minunată"*
- Ion Alexandru Brătescu Voinești - *"Puiul"*

BIBLIOGRAFIE

- Pop, Mihai; Ruxandoiu, Pavel - *Folclor literar românesc* - E.D.P., București, 1999
- 1) Stoica, Cornelia; Vasilescu, Elena - *Literatura pentru copii* (Manual pentru Școlile Normale - cls.aXIIa), E.D.P., București, 1998
- 2) Operele menționate în capitolul Conținuturi

**PROGRAMA DE METODICA PREDĂRII ACTIVITĂȚII
INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN GRĂDINIȚE
GRADUL DIDACTIC II
SPECIALIZAREA EDUCATOARE**

COMPETENTE PENTRU PROFESIUNEA DE EDUCATOARE

I.COMPETENTE TRANSVERSALE

1. Competențe de organizare instituțională și de management al resurselor umane

- de a participa la lucrul în grup;
- de a organiza activități cu grupe de preșcolari sau adulți;
- de a organiza timpul, spațiul și resursele de care dispune instituția;
- de a identifica persoanele cheie într-un anumit context;
- de a favoriza stabilirea unor acorduri/ parteneriate, de a colabora cu alți educatori/ specialiști în realizarea unor proiecte de interes comun, înăuntrul instituției preșcolare și în afara acesteia;
- de a planifica activități educaționale cu parteneri din alte organizații din comunitatea locală;

2. Competențe de relaționare

- de a-și asuma responsabilități;
- de a-i forma pe preșcolari pentru a-și asuma responsabilități;
- de a asigura echilibrul între concentrarea pe sarcina și concentrarea pe relațiile cu preșcolarii;
- de a stimula interesele de cunoaștere și curiozitatea preșcolarilor;
- de a stimula stabilirea unor relații cu caracter interpersonal în general și între preșcolari, în special;
- de a dezvolta un climat plăcut, stimulat în sala de grupă;
- capacitate de empatie;
- comportament asertiv;
- de autocontrol comportamental;
- de a interacționa cu ușurință cu preșcolarii, cu adulții din grădinița și cu alți posibili parteneri profesionali;

3. Competențe de comunicare

- de a asculta activ;
- de a formula întrebări relevante ;
- de a reformula anumite enunțuri pentru a le face inteligibile pentru preșcolari;
- de a susține discuții libere cu preșcolarii, părinții și orice alt interlocutor, adaptând limbajul în raport cu interlocutorul;
- de a selecta secvențe informative și acționale prin raportare la specificul vârstei;

- de a crea oportunități de feed back preșcolariilor;
- capacitate de control și autocontrol al comunicării nonverbale și paraverbale;
- de a pune în acord poziții aparent contradictorii;
- capacitatea de a redacta texte și de a le susține în manieră orală, diferențiind specificitatea limbajului scris și a celui oral;

II. COMPETENTE SPECIFICE

4. Competențe de organizare a grupei de preșcolari

- de amenajare a sălii de grupa pentru a o transforma într-un mediu plăcut de învățare;
- de a gestiona spațiul, timpul, resursele de care dispune pentru a le pune în slujba scopurilor educaționale vizate;
- de a corela diferite tipuri de activități și de a le orienta în direcția realizarea scopurilor educative vizate;
- de a pune diferite tipuri de activități în slujba rezolvării nevoilor reale ale preșcolariilor;
- de a gestiona eficient spațiul, timpul, resursele de care dispune pentru a le pune în slujba scopurilor educaționale vizate;
- de a corela cu eficiență maximă diferite tipuri de activități și de a le orienta în direcția realizarea scopurilor educative vizate;
- de a realiza situații de învățare creative și care să vizeze creativitatea preșcolariilor

5. Competențe de planificare

- de a identifica nevoile elevilor;
- "perceperea" / decodificarea corectă a curriculum-ului oficial;
- de a identifica nevoile preșcolariilor și de a le lua în calcul în proiectarea didactică;
- de proiectare a finalităților pe baza nevoilor descoperite;
- de corelare a metodologiei de predare și evaluare, a mijloacelor didactice cu obiectivele propuse;
- de autoreglare permanentă a demersurilor proiective;
- de a asigura continuitatea și coerența proiectării la diferite niveluri;
- de proiectare didactică în maniera disciplinară și interdisciplinară, cu respectarea principiilor transdisciplinarității;
- de a realiza activități de coordonare metodologică în domeniul planificării didactice pentru debutanți

6. Competențe psihopedagogice și didactico-metodologice

- de a asigura transpunerea eficientă a proiectării didactice în practică ;
- de a asigura articularea predării cu evaluarea din perspectiva învățării ca sursă de formare a elementelor de competență la preșcolari;
- de a familiariza preșcolarul cu ideea de implicare responsabilă în sarcină;
- de a manageria timpul în funcție de ritmul de activitate a preșcolariilor ;
- de a asigura un curriculum personalizat pentru preșcolarii cu nevoi speciale;
- de a corela stilul didactic cu specificul concret de învățare la preșcolari, în construcția și implementarea situațiilor de învățare, prin raportare la diferite modele de învățare ;

7. Competențe metacognitive

- deprinderea de a reflecta asupra propriului demers proiectiv și/sau implementat;
- capacitatea de a analiza critic propriul demers;
- capacitatea de a învăța din erori, optimizând propria activitate ;

8. Competențe privind integrarea europeană

- deținerea unui set de cunoștințe funcționale legate de :
 - dimensiunea europeană a procesului de învățare și predare ;
 - țările participante la programele de mobilități;
 - programele europene în domeniul educației;
 - organizarea sistemelor școlare din alte țări europene;
 - specificitatea domeniului educației preșcolare în Europa și lume (subsistem, conținuturi, metodologie etc.);
 - specificitatea educației interculturale;
- capacitatea de a :
 - selecta și utiliza instrumente de reglementare și eficientizare oferite de Comisia Europeană cu referire la domeniul preșcolar ;
 - utiliza instrumente informative pentru a participa la programele europene ;
 - gestiona experiențele mobilităților;
 - capacitatea de a implementa eficient instrumente ale educației interculturale ;
 - capacitatea de a realiza legătura dintre contextul european și cel local în activitatea profesională;

DETALIEREA TEMELOR PENTRU GRADUL II

I. Obiectivele educaționale în învățământul preșcolar

Scopul activităților instructiv-educative din învățământul preșcolar;

Funcții specifice ale obiectivelor educaționale din învățământul preșcolar;

Clasificarea obiectivelor educaționale: obiective cadru și obiective de referință specifice domeniilor de conținut, obiective operaționale pentru domeniile de conținut;

Obiective ale jocurilor și activităților alese; specificul lor.

II. Conținuturi specifice activității în grădiniță

Domenii de conținut:

- 1) Domeniul *Limbă și comunicare*;
- 2) Domeniul *Științe*;
- 3) Domeniul *Om și societate*;
- 4) Domeniul *Psihomotric*;
- 5) Domeniul *Estetic și creativ*.

Obiective specifice ale domeniilor de conținut;

- Operaționalizarea obiectivelor;
- Aplicații pentru domeniile de conținut/ ale dezvoltării, pentru activități de învățare pe discipline sau integrate;
- Corelația domeniilor dezvoltării copilului cu domeniile de conținut;
Forme și moduri de organizare a activităților; activități de învățare pe discipline sau integrate și activități liber alese.
Strategii didactice specifice domeniilor de conținut.
Matricea obiective -conținuturi - strategii didactice, metode, procedee, mijloace de învățământ -evaluare;
Diferențierea / personalizarea activităților cu preșcolarii;

Repere de evaluare a progreselor înregistrate în dezvoltarea psihofizică a copiilor.

III. Forme specifice și moduri de realizare a activității cu preșcolarii

- Activitatea - formă specifică de realizare a obiectivelor educaționale în grădinița de copii;
- Activitățile de învățare dirijată (caracteristici, exigențe);
- Jocuri și activități la alegere: caracteristici, evoluția raportului între îndrumare și manifestarea liberă a copilului.

IV. Modalități de organizare a grupei pentru activitățile de învățare

Exigențe psihopedagogice și ergonomice privind organizarea grupei de copii;
Organizarea grupei de copii în cadrul activităților zilnice (cu toată grupa, cu grupuri mici, în perechi, individual)
Modele de aranjare spațială a grupei de copii (cerc, semicerc, clasă etc.)
Organizarea grupei combinate.

V. Construirea mediului educațional în grădiniță

- Relația dintre copil, grup, mediul ambiental (de învățare, de joc, de odihnă);
- Teorii și practici referitoare la spațiul educațional;
- Caracteristici ale mediului educațional din grădiniță;
- Ambianța psiho-relațională în grădiniță.

VI Jocul în grădiniță

Principalele tipuri de jocuri desfășurate în grădiniță (joc de rol, joc didactic, joc de construcție, joc de mișcare, joc muzical);
Materiale utilizate în jocurile desfășurate în grădiniță (jucăria, materiale din natură, materiale confecționate de educatoare etc.);
Aspecte specifice ale desfășurării jocurilor în grădiniță;
Aplicații la activitățile de învățare pe domenii de conținut, la activitățile alese, la activitățile de dezvoltare personală).

VII. Particularități ale proiectării, organizării, desfășurării și evaluării activității educaționale din grădiniță

- Obiectivele învățării în activitățile instructiv-educative desfășurate cu preșcolarii; Prezentarea conținuturilor pe domenii de dezvoltare;
Strategii, metode, tehnici, mijloace și forme ale instruirii pe tipuri de activități;
Proiectarea activității: modele alternative (anuale, semestriale, săptămânale, zilnice) pe domenii sau integrate. Aplicații;
Evaluarea achizițiilor de învățare la preșcolari (bune practici, indicatori de progres).

VIII. Pregătirea copilului pentru integrarea optimă în activitățile de tip școlar

- Conceptul de maturitate școlară (aptitudine de școlaritate); criteriile de definire și viziunea integratoare a definirii acestuia (pregătirea copilului, pregătirea școlii, pregătirea familiei);

Copilul-domenii de maturizare, sănătate și dezvoltare fizică; dezvoltare socio-emoțională; motivația pentru învățare; dezvoltarea limbajului și capacitatea de comunicare; dezvoltarea cognitivă și cunoștințele generale; deprinderi motrice utile învățării);

- Variabilitatea standardului de maturitate pentru școală - ritm individual de dezvoltare, diferențe de educație, mediu socio-cultural, eventuale dizabilități ș.a.m.d.;
Școala - cunoașterea trebuințelor copiilor și oferirea condițiilor de îndeplinire a acestor trebuințe;
- Familia; rolul familiei în dezvoltarea socio-emoțională a copilului.

IX. Valorificarea valențelor formative ale alternativelor educaționale utilizate în învățământul preșcolar

Prezentarea principalelor alternative educaționale: Waldorf, Montessori, Freinet, Planul Jena, abordarea integrată a limbajului și învățarea prin cooperare; Tehnici de lucru utilizate în cadrul alternativelor educaționale; posibilitățile de transfer în învățământul tradițional.

X. Modalități de implicare a comunității pentru sprijinirea actului educațional

Relația grădiniță-familie-comunitate;

Parteneriatul - fundament comun de acțiune; unitate de concepție și de acțiune în beneficiul copiilor;

Parteneriate viabile și activități comune de învățare, activități de îmbunătățire a mediului educațional, proiecte de curriculum colaborativ, participare la luarea deciziilor etc.;

Strategii de cooperare și colaborare;

Practici și programe pe care grădinița le poate folosi pentru implicarea comunității în actul educațional (ex.: pentru dezvoltarea abilităților parentale, pentru îmbunătățirea comunicării, pentru voluntariat, pentru conducere și susținere etc.).

XI. Abordări specifice ale copiilor cu CES

- Definirea conceptului de copil cu cerințe speciale (copii supradotați și copii dezavantajați);
- Copilul supradotat: identificare, caracteristici, problemele care pot apărea în sala de clasă, acțiunea educațională diferențiată/individualizată;
- Copilul cu tulburări de învățare: definirea conceptului, criterii de identificare, caracteristici, tipuri de tulburări, acțiunea educațională diferențiată;
- Copilul hiperactiv: identificare, caracteristici, abordarea educațională a copilului preșcolar hiperactiv;
- Copilul cu deficiențe senzoriale: surditate, cecitate, motorii, intelectuale; caracteristici generale ale fiecărui tip de deficiență;
- Școala incluzivă - educarea copilului cu deficiențe sau provenit din medii defavorizate, în condițiile integrării în grădinița de masă.

XII. Stimularea potențialului creativ al preșcolarilor în cadrul activității din grădiniță

Factori de personalitate care condiționează creativitatea: cognitivi și de procesare intelectuală, aptitudini speciale, factori nonintelectuali și nonaptitudinali;

Factori de personalitate care inhibă sau blochează creativitatea copiilor;
Conceptul de potențial creativ;

Specificul creativității la vârsta preșcolară: comportament, precocitate, capacități excepționale;
Stimularea creativității preșcolarilor; obiective, criterii, metode, instrumente de evaluare.

BIBLIOGRAFIE

- Alexander, J. (2002), *Spirit of the Nursery*, New York: Watson-Guptill Publications
- Amabile, T.M. (1997), *Creativitatea ca mod de viață*, București: Știință și Tehnică
- Binet, A. 1975, *Ideile moderne despre copii*, București: E.D.P.
- Comenius, J., A. (1970), *Didactica Magna*, București: E.D.P.
- Crețu, C. (1996), *Excelența, o provocare pentru educație. Orientări actuale în psihopedagogia elevilor cu aptitudini intelectuale înalte, lașî*. Editura Cronica
- Crețu, C. (2002), *Creativitatea, componentă a excelenței aptitudinale*, Psihopedagogie, Iași: Ed. Universității "A.U. Cuza"
- Dumitran, M. (2008), *Învățarea bazată pe cooperare*, București: V&I Integral
- Dumitran, M. (2001), *Educarea limbajului în învățământul preșcolar. Comunicarea scrisă*, București: Compania
- Dumitran, M. (1999), *Educarea limbajului în învățământul preșcolar. Comunicarea orală*, București: Compania
- Dumitran, M. (2008), *Evaluarea limbajului. Probe de screening educațional*, București: V&I Integral
- Dumitran, M. (2002), *Activitățile matematice în grădiniță*, București: Compania
- Dumitran, M. (2005), *Jocuri și jucării pentru preșcolari. Ghid metodic*, București: Compania
- Dumitran, M. (1998), *Copilul instituționalizat*, București: E.D.P.
- Dumitran, M. (2008), *Copilul mauzitor și limbajul verbal*, Craiova: Reprograph
- Dumitran, M. (2000), *Copilul, familia și grădinița*, București: Compania
- Dumitran, M. (2000), *Dezvoltarea psihică umană*, București: V&I Integral
- Erikson, E.H. (1950) *Identity and the Life Cycle*, London: W.W. Norton & Co.
- Erikson, E.H. (1993), *Childhood and Society*, London: W.W. Norton & Co.
- Ezechil, E., Paisi, M. (2006), *Laborator preșcolar; ghid metodologic*, București: V&I Integral
- Ferrière, A. (1973), *Școala activă*, București: EDP
- Gardner, H. (2006), *Inteligențe multiple (noi orizonturi)*, București: Editura Sigma
- Gessel, A. (1940), *The First Five Years of Life*, New York, Harper & Brothers Publishers
- Gessel, A. (1946), *The Child from Five to Ten*, New York, Harper & Brothers Publishers
- Inhelder, B., Sinclair, H., Bovet, M. (1977), *Învățarea și structurile cunoașterii*, București: E.D.P.
- Jigău, M. (1994) — *Copiii supradotați* - Editura Societatea Știință și Tehnică
- Johnson, D.W., Johnson, R.T. (1989), *Cooperation and Competition: Theory and Research*, Edina, MN: Interaction Book Company
- Johnson, D.W., Johnson, F. (1991), *Joining Together: Group Theory and Group Skills*, Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall
- Kohlberg, L. (1968), Moral development, în *International Encyclopedia of the Social Sciences*, Crowell, Collier and MacMillan, Inc.
- Neculau, A. (1996), *Psihologie socială. Aspecte contemporane*, Iași: Polirom
- Oprea, C.L. (2007), *Strategii didactice interactive*, București: E.D.P.
- Piaget, J. (1972), *Psihologie și pedagogie*, București: E.D.P.
- Piaget, J., Inhelder, B. (2005), *Psihologia copilului*, Chișinău: Cartier

- Piaget, J., Inhelder, B. (1974), *The Child's Construction of Quantities*, London, Routledge & Kegan Paul
- Piaget, J. (1980), *Judecata morală la copil*, București: E.D.P.
- Piaget, J. (1989), *La formation du symbole chez l'enfant*, Paris: Delachaux & Niestle
- Piaget, J. (2005), *Reprezentarea lumii la copil*, București: Cartier
- Rădulescu, M. Șt. (1999), *Pedagogia Freinet. Un demers inovator*, Iași: Polirom
- Roco, M. (2001), *Creativitate și inteligență emoțională*, Iași: Polirom
- Rodari, G. (1980), *Gramatica fanteziei. Introducere în arta de a inventa povești*, București: E.D.P.
- Schulman- Kolumbus, E. (1998), *Didactica preșcolară*, București: V&I
- Integral Vîgotski, L.S. (1971/1972), *Opere psihologice alese*, București: E.D.P., voi I-II
- * * *DSM IV-TR2000 (Manual de Diagnostic și Statistică a Tulburărilor Mintale)* -ediția a patra revizuită; Asociația Psihiatrilor Liberi din România, București 2003.
- * * * *DSM IV-TR2000 (Manual de Diagnostic și Statistică a Tulburărilor Mintale)*-ediția a patra revizuită; Asociația Psihiatrilor Liberi din România, București 2003.
- <http://www.fpg.unc.edu/~SchoolReadiness/definition>
- <http://www.curtin.edu.au/curtin/dept/smec/iae>
- <http://www.ibe.unesco.org/publications>